

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 34. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 1. kolovoza 2016. godine, i na 22. sjednici Doma naroda, održanoj 31. kolovoza 2016. godine, usvojila je

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZABRANI DISKRIMINACIJE

Članak 1.

U Zakonu o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 59/09), u članku 2. u stavku (1) iza riječi: "osobi ili skupini osoba" dodaju se riječi: "i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi". Iza riječi: "etničke pripadnosti" stavlja se zarez i dodaju riječi: "invaliditet, dob". Iza riječi: "društvenog položaja i spola" riječi: "spolnog izražavanja ili orijentacije" zamjenjuju se riječima: "seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika". Iza riječi: "u svim područjima" briše se riječ: "javnog".

Članak 2.

U članku 3. u stavku (2) iza riječi: "dovođenja neke osobe ili skupine osoba" dodaju se riječi: "u odnosu na osnove definirane u članku 2. stavku (1) ovoga Zakona".

Članak 3.

"U članku 4. stavak (1) mijenja se i glasi:

"(1) Uznemiravanje je svako neželjeno ponašanje uzrokovano nekom od osnova iz članka 2. stavka (1) ovoga Zakona koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe i stvaranje zastrašujućeg, neprijateljskog, degradirajućeg, ponižavajućeg ili uvredljivog okruženja."

U stavku (2) riječ "spolno" zamjenjuje se riječju "seksualno".

U stavku (5) iza riječi: "pomaganje drugima prilikom diskriminacije" stavlja se zarez i dodaju riječi: "poticanje na diskriminaciju".

"U članku 4. stavak (6) mijenja se i glasi:

"(6) Težim oblikom diskriminacije smatrat će se diskriminacija počinjena prema određenoj osobi po više osnova iz članka 2. stavka (1) ovoga Zakona (višestruka diskriminacija), diskriminacija počinjena više puta (ponovljena diskriminacija) i diskriminacija koja postoji duže vrijeme (produžena diskriminacija)".

Članak 4.

U članku 7. u stavku (2) iza riječi: "Ombudsman Bosne i Hercegovine" dodaju se riječi: "postupa u skladu s ovim Zakonom i Zakonom o ombudsmanu za ljudska prava BiH na način da:".

U istome stavku u točki c) iza riječi: "istražni postupak" dodaju se riječi: "u skladu s posebnim propisima";.

U istome stavku točka l) mijenja se i glasi:

"l) radi na promicanju ovoga Zakona, informira javnost, podiže svijest, provodi kampanje i na druge načine aktivno promiče borbu protiv diskriminacije u svrhu njenog sprječavanja";.

Članak 5.

U članku 11. dodaje se novi stavak (4), koji glasi:

"(4) Sud i druga tijela primjenjuju načelo žurnosti u svim postupcima u kojima se ispituju tvrdnje o počinjenoj diskriminaciji."

U članku 11. dodaje se novi stavak (5) koji, glasi:

"(5) U skladu s općim pravilima postupka, sud i druga tijela dužni su poduzeti sve potrebne mjere kojima će se osigurati da se postupci u kojima se ispituju tvrdnje

o počinjenoj diskriminaciji hitno provedu i okončaju u najkraćem mogućem roku."

Članak 6.

U članku 12. u stavku (1) točka d) mijenja se i glasi:

"d) da se presuda kojom je utvrđena povreda prava na jednako postupanje na trošak tuženika objavi u medijima".

Stavak (2) mijenja se i glasi:

"(2) Zahtjevi iz stavka (1) ovoga članka mogu se uložiti zajedno sa zahtjevima za zaštitu drugih prava o kojima se odlučuje u parničnom postupku ako su svi zahtjevi u međusobnoj vezi, bez obzira na to je li za te zahtjeve propisano rješavanje u redovitom ili u posebnom parničnom postupku, osim sporova o ometanju posjeda. U tom slučaju primjenjuju se mjerodavna pravila za vrstu spora o kojoj je riječ, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno."

Stavak (3) briše se, a dosadašnji stavak (4) postaje stavak

(3).

Dodaju se novi stavci (4), (5) i (6) koji glase:

"(4) Zahtjev za objavu presude iz stavka (1) točke d) ovoga članka sud će usvojiti ako utvrdi:

- (a) da je došlo do povrede prava na jednako postupanje posredstvom medija ili
- (b) da je informacija o postupanju kojim se povređuje pravo na jednako postupanje bila objavljena u medijima, a objava presude je potrebna radi potpune naknade učinjene štete ili zaštite od nejednakog postupanja u budućim slučajevima.

(5) Ako usvoji zahtjev za objavu presude, sud će naložiti objavu presude u cijelosti. Iznimno, sud može odrediti objavu presude u dijelovima ili uklanjanje iz teksta presude određenih osobnih podataka ako je to potrebno radi zaštite privatnosti stranaka i drugih osoba, a ne dovodi u pitanje svrhu pružene pravne zaštite."

(6) Presuda kojom se nalaže objava u medijima obvezuje nakladnika medija u kojem treba objaviti presudu, bez obzira na to je li bio stranka u postupku."

Članak 7.

U članku 13. stavak (1) mijenja se i glasi:

"(1) Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, a sukladno zakonima o sudovima obaju entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, za sporove povodom tužbe iz članka 12. ovoga Zakona nadležan je u prvom i drugom stupnju, osim suda opće mjesne nadležnosti, i sud na čijem području tužitelj ima prebivalište ili boravište, te sud u mjestu u kojem se dogodila šteta ili je počinjena radnja diskriminacije."

Stavak (4) mijenja se i glasi:

"(4) Rok za podnošenje tužbe na temelju članka 12. ovoga Zakona iznosi tri godine od dana saznanja o počinjenoj povredi prava, a najkasnije pet godina od dana počinjenja povrede. U slučaju kontinuirane diskriminacije, rok se računa od dana posljednje učinjene radnje. Rokovi se ne računaju u slučajevima sustavne diskriminacije. Rok za podnošenje zahtjeva za reviziju iznosi tri mjeseca od dana uručivanja drugostupajnske presude."

Članak 8.

Članak 14. mijenja se i glasi:

"Članak 14.

(Mjera osiguranja)

(1) Prije pokretanja i tijekom postupka povodom zahtjeva iz članka 12. stavka (1) sud može, na prijedlog predlagatelja,

- odrediti sudsku mjeru osiguranja, odnosno privremenu mjeru osiguranja, shodno pravilima zakona o parničnom postupku koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini.
- (2) Mjera osiguranja može se odrediti ako:
- predlagatelj učini vjerojatnim da je povrijeđeno pravo na jednako postupanje,
  - je određivanje mjere osiguranja potrebno radi otklanjanja opasnosti od teške povrede prava na jednako postupanje, nenadoknadive štete ili sprječavanja nasilja."

Članak 9.

U članku 15. stavak (1) mijenja se i glasi:

"(1) Kada osoba ili skupina osoba u svim postupcima predviđenim ovim Zakonom, na temelju njima raspoloživih dokaza, učine vjerojatnim da je došlo do diskriminacije, teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije leži na suprotnoj strani."

Iza stavka (3) dodaju se novi stavci (4), (5), (6), (7), (8) i (9) koji glase:

- "(4) Kao svjedok u postupcima za zaštitu od diskriminacije može se pojaviti i osoba koja se svjesno izložila diskriminacijskom postupanju, s namjerom neposredne provjere primjene pravila o zabrani diskriminacije.
- (5) Osoba iz stavka (4) ovoga članka dužna je obavijestiti ombudsmene za ljudska prava Bosne i Hercegovine o namjeravanoj radnji, osim ako okolnosti to ne dopuštaju, kao i o poduzetoj radnji izvijestiti ombudsmana u pisanom obliku.
- (6) Sud može saslušati osobu iz stavka (4) ovoga članka kao svjedoka.
- (7) Osoba iz stavka (4) može podnijeti tužbu iz članka 12. stavka (1) toč. a), b) i d) ovoga zakona u konkretnom slučaju.
- (8) Odredba stavka (1) ovoga članka ne primjenjuje se u prekršajnim i kaznenim postupcima.
- (9) U slučaju kada sud razmatra predmet o kojem je Institucija ombudsmana već donijela preporuku, koju stranka u postupku koristi kao dokaz, sud je dužan sukladno pravilima postupka razmotriti preporuke ombudsmana."

Članak 10.

U članku 16. u stavku (1) iza riječi: "ovoga Zakona" riječi: "može se kao treća strana" zamjenjuju se riječima: "može se, u skladu s pravilima parničnog postupka, kao umješač".

U članku 16. stavak (2) mijenja se i glasi: "Sud će dopustiti sudjelovanje umješača samo uz pristanak tužitelja".

U članku 16. dodaje se novi stavak (3), koji glasi:

"(3) Umješač će sudjelovati i poduzimati radnje u postupku sve do izričitog opoziva pristanka tužitelja."

Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (4), u kojem se riječi: "treća stranka sama snosi" zamjenjuju riječima "umješač sam snosi".

Članak 11.

Članak 17. mijenja se i glasi:

"Članak 17.

- "(1) Udruge ili druge organizacije osnovane sukladno zakonu, koje se bave zaštitom ljudskih prava odnosno prava određene skupine osoba, mogu podnijeti tužbu protiv osobe koja je povrijedila pravo na jednako postupanje većega broja osoba koje pretežito pripadaju skupini čija prava tužitelj štiti.
- (2) U tužbi iz stavka (1) ovoga članka mogu se uložiti zahtjevi za:

- ustvrđivanje da je tuženik povrijedio pravo na jednako postupanje u odnosu na članove skupine čija prava tužitelj štiti;
  - zabranu poduzimanja radnji kojima se povređuje ili može povrijediti pravo na jednako postupanje, odnosno obavljanje radnji kojima se uklanja diskriminacija ili njezine posljedice u odnosu na članove skupine;
  - objavu u medijima presude kojom je utvrđena povreda prava na jednako postupanje, na trošak tuženika.
- (3) Procesne odredbe ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju na tužbu iz stavka (1) ovoga članka."

Članak 12.

Članak 18. mijenja se i glasi:

"Članak 18.

(Zaštita osoba koje prijavljuju diskriminaciju ili sudjeluju u postupku)

Viktimizacija, kao oblik diskriminacije, zabranjena je i predstavlja svaki oblik nepovoljnog postupanja prema osobama koje su u dobroj vjeri prijavile ili namjeravaju prijaviti diskriminaciju, prisustvovala ili svjedočile diskriminaciji, odbile nalog za diskriminatornim postupanjem, na bilo koji način sudjelovale u postupku za zaštitu od diskriminacije, pružile ili imale namjeru ponuditi informacije ili dokumente potrebne u postupku zaštite od diskriminacije ili informirale javnost o diskriminatornom postupanju."

Članak 13.

U članku 24. iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4), koji glasi:

"(4) Sva javna tijela te ostale pravne osobe dužni su u svoje opće pravne akte ili posebnim pravnim aktima urediti načela jednakog postupanja, te osigurati učinkovite interne procedure zaštite od diskriminacije."

Članak 14.

- Postupci u predmetima u kojima do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ne bude donosena prvostupajnska odluka suda provest će se prema odredbama ovoga Zakona.
- Postupci u predmetima u kojima do dana stupanja na snagu ovoga Zakona bude donosena prvostupajnska odluka suda provest će se prema ranije važećim odredbama ovoga Zakona.
- Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01,02-02-1-341/16
31. kolovoza 2016. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Mladen Bosić, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Safet Softić, v. r.

